

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 656/2022
13.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Јанковић, адвокат из ..., против туженог „ДУНАВ АУТО“ ДОО Београд, чији је пуномоћник Милош Обреновић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 802/2020 од 16.12.2021. године, у седници одржаној 13.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 802/2020 од 16.12.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 149/19 од 30.10.2019. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и решење туженог о отказу уговора о раду број .. од 19.09.2019. године поништено, као незаконито. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца врати на посао на радно место које одговара његовој стручној спреми и да му призна сва права на основу рада из радног односа почев од 20.09.2016. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати 201.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 802/2020 од 16.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставу првом изреке, у делу става другог изреке у коме је обавезан тужени да тужиоца врати на рад и призна му сва права по основу рада из радног односа и у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у преосталом делу става другог изреке у односу на тужбени захтев за обавезивање туженог да тужиоца распореди на радно место које одговара његовој стручној спреми и у том делу тужба одбачена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на пословима „...“ почев од 17.04.2012. године до 20.09.2016. године, када му је тужени отказао уговор о раду решењем број .. од 19.09.2016. године, јер је услед технолошких, економских и организационих промена престала потреба за његовим даљим ангажовањем. Тужилац је пре доношења оспореног решења обављао послове у ОЈ у ... у Нишу, где је премештен након што је враћен на рад по правноснажној пресуди од 16.06.2015. године. Пре доношења оспореног решења, тужени је 16.06.2016. године и 21.07.2016. године, обавестио запослене да је ОЈ у ... у Нишу, издата у закуп другом правном лицу, након чега је ова организациона јединица Одлуком надзорног одбора тужене број 162 од 16.08.2016. године брисана из Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова. Запослени у овој организационој јединици обавештени су да могу да заснују радни однос код другог послодавца, што ако не прихвате да ће бити проглашени технолошким вишком. Тужилац је обавестио туженог да не прихвата заснивање радног односа код другог послодавца. Тужени је у периоду када је донето решење о отказу уговора о раду тужиоцу имао више ораганизационих јединица у Нишу и у околини, у којима су се обављали послови радног места тужиоца, при чему је 02.09.2016. године са осам радника који су били у радном односу на одређено време закључио уговор о раду на неодређено време у тим другим организационим јединицама. У побијаном решењу наведено је да код туженог не постоји слободно радно место, а да је у организационој јединици у којој је тужилац распоређен утврђен пословни губитак у претходне три године (2013, 2014. и 2105. године).

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је оспорено решење туженог незаконито, исто поништили и обавезали туженог да тужиоца врати на рад применом члана 179. став 5. Закона о раду. Ово, јер су сматрали да је тужени могао након што је организациона јединица у којој је радио тужилац одлуком надзорног одбора туженог од 16.08.2016. године брисана из Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова, да тужиоца распореди у другу организациону јединицу у којој су у тренутку покретања поступка ради проглашења тужиоца технолошким вишком, а потом и након гашења организационе јединице у којој је тужилац радио, радили запослени по основу уговора о раду на одређено време и после засновали радни однос на неодређено време.

По оцени Врховног суда, неосновно се у ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05 ... 75/14), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла.

Према наведеној одредби, послодавац може да уведе технолошке, економске и организационе промене, а ако њихова примена буде захтевала смањење или укидање одређених послова, тада мора доћи до престанка радног односа запосленима који су их обављали. Међутим, да би отказ био законит, потребно је да је послодавац провео прописану процедуру, као и да је за радом одређеног запосленог престала потреба у објективном смислу, односно да је за обављањем послова на које је запослени био распоређен престала потреба, а да послодавац није имао могућност да запосленог распореди на друге послове за које запослени има стручне квалификације и радне способности. У овом случају тужилац је обављао послове „...“ у ОЈ у ... у Нишу све до 20.09.2016. године. Тужени је пре него што је тужиоцу отказао уговор о раду, и то 16.06.2016. године и 21.07.2016. године обавестио запослене у тој организационој јединици да је простор издат у закуп другом правном лицу, а након чега је та организациона јединица Одлуком надзорног одбора туженог од 16.08.2016. године брисана из Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова. Међутим, како је у то време тужени имао више организационих јединица у Нишу и околини, у којима су се обављали послови и радног места тужиоца, при чему је 02.09.2016. године са осам радника који су били у радном односу на одређено време закључио уговоре о раду на неодређено време, то следи да је тужени имао упражњено радно место на које је могао да распореди тужиоца када је организациона јединица у којој је радио тужилац брисана из Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова (16.08.2016. године). Стога је решење туженог о отказу уговора о раду тужиоцу незаконито, јер је донето супротно закону, са којих разлога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Правилно су одлучили и нижестепени судови када су обавезали туженог да тужиоца врати на рад, правилном применом члана 191. став 1. Закона о раду, с обзиром да је оспорено решење поништено, као незаконито и утврђено да не постоји основ за престанак радног односа.

Осталим наводима ревизије се указује да је чињенично стање неправилно и непотпуно утврђено, што не може бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, са којих разлога је ревизија туженог одбијена и одлучено као у изреци применом члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**